

SĂLBATICII, RUDELE MELE

Aprecieri pentru această carte

Elisabeth Elliot este cu adevărat un erou al credinței. Decizia ei de a-și lua fiica de trei ani și de a trăi printre cei din tribul Waorani – care îi omorâseră soțul și alți patru tineri – demonstrează un nivel de credință, curaj și har care este aproape de neimaginat. Adaptându-se unei culturi complet străine, printre oameni care trăiau practic în sălbăticie, și lucrând pentru a dezvolta o limbă scrisă pentru Waorani, a fost o slujire extraordinară pe care și-a asumat-o. Profunzimea angajamentului și a rezilienței ei în fața unor astfel de circumstanțe dificile vorbește mult despre încrederea ei în Dumnezeu și despre dragostea pentru cei din jurul ei.

Elisabeth, fiica ei și o soră a celor cinci misionari uciși se întorc după trei ani la poporul care l-a ucis pe soțul lui Elisabeth. Este o poveste de curaj uimitor, iertare și călăuzire providențială din partea lui Dumnezeu. Elliot are multe fragmente de înțelepciune profundă și poetică în această carte, care îți vor pătrunde și rămâne în inimă pentru tot restul vieții.

Alte cărți de Elisabeth Elliot
apărute la Editura Scriptum:

Adăpostit în mâna Lui
Armonia promisiunilor Sale
Călăuzirea lui Dumnezeu
Cărarea singurătății
Consacrare cu bucurie
Fii încrezătoare!
Fii liniștit, suflete!
Pasiune și puritate
Prin porțile splendorii
Sălbaticii, rudele mele
Suferința nu este niciodată în zadar
Viața și jurnalul lui Jim Elliot

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ELLIOT, ELISABETH

Sălbaticii, rudele mele / Elisabeth Elliot. - Oradea: Scriptum, 2024

ISBN 978-606-031-188-1

ELISABETH ELLIOT

SĂLBATICII, RUDELE MELE

POVESTEA ADEVĂRATĂ
DE VIAȚĂ A LUI ELISABETH ELLIOT
PRINTRE INDIENII AUCA

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published in U.S.A. under the title

The savage my kinsman

by Elisabeth Elliot

© 1961 by Elisabeth Elliot

All Rights Reserved.

Published by arrangement with Elisabeth Elliot Foundation.

Ediția în limba română, publicată cu permisiune, sub titlul

Sălbaticii, rudele mele

de Elisabeth Elliot

© 2024 Editura Scriptum®

str. Simion Bărnuțiu nr. 2, 410204 Oradea - Bihor

Tel./Fax/Robot: 0259-457.428

E-mail: scriptum@scriptum.ro

Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Traducerea Anca Brășfălean, Lidia Pop

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, citatele biblice folosite provin din traducerea Bibliei în limba română: NTR – Noua Traducere Românească și VDC – Versiunea D. Comilescu.

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.*

ISBN (tipărit) 978-606-031-188-1

ISBN (e-book) 978-606-031-228-4

Tiparul executat în U.E.

CUPRINS

<i>Mulțumiri</i>	7
<i>Notă asupra ortografiei</i>	9
<i>Prefață</i>	11
<i>Introducere</i>	23
1. Trebuie să-mi urmez singură drumul.....	29
2. Poarta Domnului.....	39
3. Mintaka și Mankamu „sunt doar niște indience”.....	57
4. „Du-mă la casa Mintakăi”.....	81
5. Cetatea întărită.....	99
6. Un loc pentru hamacul tău.....	113

7. Meniu: manioc, maimuță și Nescafé	127
8. Cele mai bune lucruri din viață sunt gratuite	145
9. Sălbaticii civilizați	163
10. Străinii fără urechi.....	179
11. Nici străini, nici sălbatici	195
<i>Epilog</i>	205
<i>Epilog 2</i>	217

MULȚUMIRI

Câteva dintre fotografiile din această carte au fost făcute de către Cornell Capa. Celelalte, în afara câtorva excepții, au fost făcute datorită lui. El a fost cel care mai întâi m-a sfătuit să cumpăr un aparat foto, iar mai apoi mi-a dat câteva lecții ca să-l pot folosi. Tot ceea ce este acceptabil în fotografiile mele se datorează în mare parte lucrurilor pe care le-am învățat în timpul acelor lecții și parțial fenomenului numit noroc. În perioada în care am locuit cu aucașii, am încercat să fac un document fotografic și i-am trimis filmul lui Cornell. El a hotărât că existau suficiente poze pentru a realiza cartea pe care editorii mei îmi ceruseră să o pregătesc înainte de a intra pe teritoriul Auca.

SĂLBATICII, RUDELE MELE

El a realizat montajul fotografiilor pentru ediția originală, a citit textul și a venit cu sugestii. M-a ajutat mai mult decât aș putea spune și îi sunt foarte recunoscătoare.

— E.E.

NOTĂ ASUPRA ORTOGRAFIEI

Când s-a publicat pentru prima dată această carte, limba Auca nu fusese încă „așternută pe hârtie”, ceea ce nu înseamnă că nu fusese scrisă niciodată. Împreună cu Rachel Saint am adunat foarte multe date, utilizând transcrierea fonetică. Orice sunet produs de vocea umană poate fi înregistrat astfel. Dar a pune în scris o limbă înseamnă a determina, printr-o analiză științifică, care dintre aceste caractere sunt *necesare* limbii respective. După ce toate literele de prisos au fost eliminate, avem ceea ce se numește un alfabet fonemic. Nu puteam fi siguri că ortografia pe care o foloseam pentru limba Auca era în totalitate fonemică, deoarece pot exista discrepanțe între ortografii – de exemplu, în limba Auca avem cel puțin

SĂLBATICII, RUDELE MELE

două sunete diferite pentru semnul „a”. Unul este, în general vorbind, echivalentul sunetului „e” deschis, iar celălalt este mai apropiat sunetului „a” obișnuit. În unele cazuri, primul sunet a fost ortografiat „ae”, iar ultimul „a”. Există vocale nazale, vocale prelungite și alte exemple de sunete care nu pot fi înregistrate cu ușurință în alfabetul nostru, dar pentru a nu complica prea mult lucrurile, nu am căutat să fim întotdeauna consecvenți.

PREFAȚĂ

În iarna anului 1956, revista *Life* mi-a cerut să merg cu avionul în Ecuador pentru a afla ce se întâmplase cu cinci misionari americani declarați dispăruți în junglă.

Multe lucruri incredibile s-au întâmplat de atunci, iar această carte este cel mai recent capitol al celei mai remarcabile istorii misionare a secolului.

Pentru cei care au pierdut prima prezentare a respectivei istorii, din revista *Life* și din cartea lui Elisabeth Elliot, *Prin porțile splendorii*, este important să spunem din nou cum a început.

Cinci misionari – Pete Fleming, Roger Youderian, Ed McCully, Nate Saint și soțul lui Betty, Jim Elliot – toți tineri, căsătoriți (cu excepția unuia) și părinți – au plănuit să intre în contact cu un misterios trib indian, aproape legendar, care locuiește în adâncurile junglei amazoniene. Doar un lucru se

SĂLBATICII, RUDELE MELE

știa cu certitudine despre aucași: că ucideau pe orice străin care se apropia de ei. Timp de luni întregi, acordând multă atenție detaliilor, tinerii au pus la punct „Operațiunea Auca”, simțind în cele din urmă că sosise momentul potrivit pentru prima încercare importantă de a-i întâlni pe indienii Auca.

În 3 ianuarie 1956, venind cu un avion pilotat de Nate Saint, tinerii americani au stabilit o punte de legătură cu teritoriul tribului Auca, de-a lungul râului Curaray – o fâșie îngustă de nisip pe care ei au numit-o „Palm Beach”. Acolo au construit o casă în copac, au improvisat o legătură radio duplex cu soția lui Nate, Marj, aflată la Shell Mera și s-au stabilit pe plajă cu speranța că-i vor întâlni pe câțiva dintre membrii tribului.

În prima zi după stabilirea taberei pe plajă, Nate a zburat deasupra așezării din apropiere – un grup de colibe cu acoperiș de paie, pe care misionarii îl numiseră „Orașul de Hotar” – încercând, prin gesturi și prin cuvintele strigate printr-un megafon, să-i convingă pe indieni să viziteze Palm Beach.

Timp de trei zile misionarii au așteptat răbdători pe marginea râului, pescuind și notându-și observațiile în jurnale. Dintr-odată, în dimineața zilei de 6 ianuarie, au auzit de cealaltă parte a râului răsunetul unei voci puternice de bărbat și imediat după aceea un bărbat aucaș și două femei au ieșit la loc deschis. Cei cinci oameni le-au strigat *Puinani!* („Bine ați venit!”), după care Jim Elliot a pornit spre ei parcurgând prin apa mică distanța de aproximativ douăzeci de metri care-i despărțea. I-a luat pe indieni de mână și i-a condus spre tabăra lor.

Aucașul era un bărbat tânăr, una dintre femei părea să aibă vreo 30 de ani, iar cealaltă era o fată de vreo 16 ani. Erau complet dezbrăcați și aveau pe ei doar o sfoară sau două, încinse în jurul

Jim Elliot a fost foarte încântat să-i vadă pe cei trei indieni Auca — o femeie mai în vârstă, una mai tânără pe care au poreclit-o „Dalila” și un bărbat căruia i-au spus „George” — ieșind din junglă pentru a-i întâmpina pe cei trei misionari.

SĂLBATICII, RUDELE MELE

coapselor. Misionarii l-au poreclit pe bărbat „George”, iar pe tânăra fată „Dalila”.

Cei trei aucași au petrecut ziua la Palm Beach. Apoi, la fel de brusc precum veniseră, s-au întors în junglă. Misionarii au rămas acolo să aștepte reîntoarcerea lor, sperând că, în urma acestei prime întâlniri prietenoase, mai mulți din trib le vor urma exemplul.

S-au întors. În după-amiaza zilei de 8 ianuarie, i-au străpuns pe misionari cu sulițe și i-au lăsat să moară.

În tot acest timp, Marj Saint și celelalte soții așteptau în zadar legătura radio pe care Nate o promisese pentru acea după-masă. În ziua următoare, când tăcerea de rău augur din Palm Beach a continuat, s-au născut primele temeri că s-a întâmplat ceva rău. Un alt pilot misionar, Johnny Keenan, s-a oferit să zboare deasupra plajei. Zburând la joasă înălțime, el a observat o aripă din avionul Piper al lui Nate, jos pe plajă, fără căptușeala sa galbenă. Nu se vedea nicio mișcare în jurul ei. S-a format imediat o echipă de salvare, alcătuită din soldați ecuadorieni, misionari americani și indieni Checiua, sub conducerea lui Frank Drown, un alt misionar.

Călătorind trei zile prin junglă, de-a lungul meandrelor râului Curaray, pe jos sau în canoe, au ajuns la Palm Beach. După ce au cercetat zona, au găsit trupurile celor cinci bărbați, ciuruite de sulițe, unele rămase pe plajă și altele plutind pe apă.

După ce elicopterul Serviciului de Salvare al Forțelor Aeriene a aterizat, eu am coborât tocmai în momentul în care echipa de salvare ducea ultimul cadavru la un mormânt comun. Atmosfera era stranie: mâinile nervoase ale însoțitorilor

*Echipa de salvare, condusă de maiorul Nurnberg,
traversând anevoioasă jungla în susul râului.*

SĂLBATICII, RUDELE MELE

noștri erau fixate pe trăgaci, iar ochii lor erau ațintiți asupra amenințătorului zid al junglei. Nu mai trebuia să întreb de ce.

O furtună a început cu o bruschețe tipic tropicală, căzând în rafale, iar siluetele obscure se mișcau printr-o lumină sinistă. Misionarii îndârjiți și îngrijorați și-au privit pentru ultima dată prietenii, ale căror corpuri nu le mai puteau identifica. Unul dintre ei spuse: „Este mai bine așa. Aș fi fost mult mai afectat.”

A urmat drumul nostru de întoarcere spre casă trecând prin teritoriul Auca. La cea mai mică mișcare intra apă în canoele noastre supraîncărcate, iar eu îmi apăram aparatele foto de apă, stând ca o cloșcă. Maiorul Malcom Nurnberg, un atașat american al Forțelor Aeriene Americane la Quito, conducea grupul – cu carabina mereu la îndemână – spre ieșirea din zona de pericol.

La baza misionară Shell Mera, cinci femei așteptau întoarcerea noastră. Aflaseră, prin legătura radio, că muriseră toți, dar doreau să li se spună tot ce se întâmplase, cu cele mai mici amănunte. Dr. Art Johnston, din echipa de salvare, nu le-a menajat deloc când le-a întâlnit în bucătăria casei lui Nate Saint. Fețele lor erau trase și triste, dar nu s-au auzit tânguiri, nici autocompătimire.

Am luat avionul spre New York, ducând cu mine pozele Operațiunii Auca pe care le făcuse Nate Saint. Printre acestea se afla și filmul care era în aparatul său găsit în râu. În ele puteau fi văzuți cei trei aucași din tribul care nu fusese niciodată fotografiat până atunci. Jurnalele bărbaților dădeau multe detalii despre contactul misionar cu băștinașii, dar speranțele de a afla vreodată exact ce anume s-a întâmplat pe plajă, și de ce întâlnirea aparent prietenoasă s-a transformat într-un

Dr. Johnston a descris în detaliu modul în care au găsit cadavrele celor cinci bărbați. Realitatea era necruțătoare — toți cinci muriseră.

SĂLBATICII, RUDELE MELE

masacru, erau realmente slabe. Răspunsul era îngropat adânc în junglă, împreună cu inaccesibilii aucași.

Mie mi se părea că povestea a ajuns la sfârșit. Văduvele credeau că moartea soților lor nu era o tragedie lipsită de sens, cum li se părea multora. Niciun fel de gând de răzbunare nu le-a trecut prin minte, ci, din contră, au simțit și mai puternic nevoia de a duce cât mai repede aucașilor mesajul dragostei și al răscumpărării. În anul care a urmat am aflat despre decizia tăcută a văduvelor de a-și continua munca misionară, chiar în Ecuador. Marj Saint și Marilou McCully, având fiecare trei copii, s-au mutat la Quito pentru a lucra în taberele misionare; Betty Elliot și Barbara Youderian au locuit în junglă împreună cu copiii, lucrând printre indienii Checiua și Jivaro. Am hotărât să le vizitez din nou și să încerc să înțeleg ce anume se afla în spatele extraordinarei lor dăruiri. Pacea sufletească, siguranța mentală și fizică demonstrate de femeile pe care le-am vizitat sfidau înțelegerea mea. N-au încetat nicio clipă să se roage și să spere că într-o zi aucașii vor face șovăitori primii pași spre lumea din afară.

Am vizitat-o pe Betty la sediul misionar Checiua, din Shandia. Era ciudat să o văd pe această americană blondă, înaltă și palidă mergând prin junglă, adeseori desculță pentru că așa îi era mai ușor, dar cu o privire deprinsă să găsească șerpilor otrăvitori. Împreună cu ea, și tot desculță, mergea fiica ei, Valerie, o ființă diafană și micuță care părea că nu pășește pe pământ, ci plutește ușor deasupra lui. Betty predă la școala pe care Jim și Pete Fleming o reînființaseră, acorda asistență medicală și continua să traducă fragmente din Biblie în graiul Checiua. Betty era foarte fermă când era vorba despre credința